

Västeråsmoderaternas klimat- och miljöprogram

Innehåll

Västeråsmoderaternas klimat- och miljöprogram	1
Inledning	2
Alla ska kunna ta ansvar för miljön	2
Avfallshantering och återanvändning.....	3
Miljövänlig mat.....	3
Energi	4
Transporter	4
En giftfri miljö	5
Mälaren och andra vattendrag	5
Miljötillsyn och avgifter	6
Skötsel av naturområden	7

Inledning

Vår gemensamma miljö är grunden för vår existens och framtid. Moderaterna tar ansvar för vår gemensamma miljö och natur – både för dagens och kommande generationer.

Miljöpolitiken syftar till att ge alla de människor som vill göra bra val för miljön och klimatet möjlighet att göra det – utan att kräva orimliga uppoffringar eller att göra avkall på ett gott liv.

Västerås ska vara ett föredöme när det gäller miljö- och klimatarbetet. Vi ska underlätta för västeråsare att göra bra miljöval. Västerås ska vara en ren stad fri från skräp och gift. Vi ska ta hand om de naturområden som skänker oss möjligheter till rekreation och avkoppling.

En stabil kommunal ekonomi, ekonomisk tillväxt och kunskap är grunden för att kunna satsa på miljöfrågor. Teknisk utveckling skapar också ständigt nya möjligheter att förbättra miljön. Västerås ska därför ha stabila finanser för att kunna ta ansvar i arbetet för en bättre miljö, och vi ska sträva efter att ligga långt framme i den tekniska utvecklingen.

Klimatomställningen – vår tid viktigaste miljöfråga

Bland miljöfrågorna har klimatfrågan en särställning. Det råder inget tvivel om att mänsklig aktivitet bidrar till jordens uppvärmning. Klimatfrågan är global och måste också mötas med ett globalt perspektiv. Åtgärder för att minska utsläppen får inte leda till att de flyttas till en annan kommun eller ett annat land. Klimatpolitikens uppgift är underlätta omställningen till fossilfrihet inom transporter, industri och energiförsörjning. Åtgärderna måste alltid utformas för att vara så effektiva som möjligt. De ska möjliggöra fortsatt tillväxt, inte motverka den.

Stadens mål är att utsläppen av växthusgaser per invånare ska vara nära noll 2040. På vägen finns flera etappmål, och utvecklingen ligger i linje med målet om 60 procent minskning mellan 1990 och 2020.

I Sverige i stort har en stor del av minskningen av växthusgasutsläpp skett genom en övergång från oljepannor till uppvärmning med el och fjärrvärme. Transporterna har minskat sina utsläpp genom effektivare motorer, och inblandning av biodrivmedel. De stora områden som nu återstår är elektrifiering av transporterna och en omställning av de industrier som släpper ut växthusgaser genom sin produktion. För att lyckas med det kommer det att krävas betydligt mer omfattande elproduktion än idag.

Västerås stad kan stödja denna utveckling framförallt genom att möjliggöra för elektriska fordon genom utbyggnad av laddmöjligheter, och genom att fortsätta att utveckla den lokala fossilfria elproduktionen. Västerås är också en del av den svenska kärntekniska historien. Kärnkraften kommer att behövas i den framtida svenska elproduktionen – och därför vill Moderaterna att kärnkraften ska fortsätta att utvecklas här i Västerås.

Alla ska kunna ta ansvar för miljön

Miljö- och klimatfrågorna är allas ansvar och det har betydelse om var och en tar ansvar för miljön genom sina livsval, köp, konsumtion och för eventuell återanvändning av varor och tjänster. Samtidigt är det politikens uppgift att se till att förutsättningarna för bra miljöval finns. Det handlar bland annat om att det ska vara möjligt att ladda elbilen, och att system för avfallshantering ska vara bra och enkla att använda.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- underlätta bra miljöval och därmed öka individens möjlighet att ta ansvar för miljön
- stadens förskolor och skolor lägger grunden för medvetna miljöval hos våra unga

Avfallshantering och återanvändning

Det ska vara lätt att sortera rätt. Återbruken ska ha generösa öppettider och fler containrar för återanvändning. Avfallshantering ska vara effektiv, enkel, ha låga taxor och inte innebära onödiga transporter för västeråsarna.

Avfallstrappan (minimera uppkomst, återanvända, återvinna material och energi) ska användas där produkter kan återanvändas, biogas produceras, material, och energi återvinnas. Vi vill uppmuntra att företag och organisationer bidrar till en cirkulär ekonomi och till återanvändning.

Även i kommunens verksamheter finns en stor mängd material som kan återanvändas. Ett exempel är när nya kontorslokaler inrättas. Överskott av utrustning och möbler ska förmedlas vidare och därmed behöver det inte alltid köpas nyttillverkade produkter.

Vi vill att det ska finnas insamlingsbehållare för till exempel pantburkar och engångsgrillar vid populära besöksmål som till exempel parker och naturområden. På platser där det ofta är skräpigt, eller vid tillfällen då mycket skräp kan uppstå, ska extra stora behållare placeras ut.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- avfall ska hanteras utifrån avfallstrappan
- öka återanvändningen vid återbruken genom att låta entreprenörer starta försäljning och mottagning av begagnade saker i anslutning till återbruken
- fler containrar för återanvändning ställs upp på återbruken
- införa ett jouröppet återbruk
- tydligt informera om möjligheter till återanvändning
- undersöka möjligheten att kunna hämta fler typer av avfall från hushållen
- erbjuda sopsug och avfallskvarnar i nya stadsdelar
- staden återanvänder sin egen utrustning och möbler i högre utsträckning
- fler insamlingsbehållare ställs upp vid populära besöksmål

Miljövänlig mat

Svenskt jordbruk har i internationell jämförelse låg miljöpåverkan, och användningen av antibiotika är relativt liten. Maten som serveras i Västerås stads verksamheter ska därför i stor mån vara närproducerad, samtidigt som kostnaderna hålls rimliga och kvaliteten motsvarar det kunder, brukare och anställda förväntar sig. Att köpa svenskproducerad mat bidrar till landets självförsörjning av livsmedel, och därmed till en god beredskap. Sverige ställer även höga krav på djurhållningen, och det är därför rimligt att alla offentliga verksamheter köper mat i enlighet med de kraven.

En tredjedel av all mat som produceras slängs, vilket är ett enormt resursslöseri. Staden måste fortsätta arbeta målmedvetet för att minska matsvinnet i exempelvis skolor och inom äldreomsorgen.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- minska matsvinnet
- utveckla projekten inom skolan och äldreomsorgen som arbetar för att minska matsvinnet
- stadens verksamheter använder närproducerad och säsonganpassad mat
- kött som serveras i stadens verksamheter ska vara producerat under samma villkor som ställs i svensk djurskyddslagstiftning

Energi

Västerås är en energistad och en föregångare när det gäller produktion och utveckling av elenergi. Vi har ett fjärrvärmesystem som skapades för många år sedan och som idag är ett utmärkt sätt att värma våra hus och att smälta snön på våra gator i city.

Kraftvärmeverket ska i första hand eldas med lokalt avfall. Det finns stora möjligheter att minska utsläppen av växthusgaser genom att använda teknik för koldioxidinfångning – detta bör ske när de ekonomiska förutsättningarna för det finns på plats, till exempel genom de nationella styrmedel som Moderaterna vill införa.

Vi ser positivt på utvecklingen av alla fossilfria energikällor. Västerås stad ska bidra till utvecklingen genom att underlätta för testbäddar. Samarbetet om teknikutveckling ska ske med Mälardalens högskola, företag och andra aktörer.

Det går inte att styra när vindkraften ska producera. Blåser det inte en kall dag behövs vattenkraft och kärnkraft annars blir det elbrist och höga elpriser, vilket nedstängningen av flera kärnkraftsaggregat har visat. Därför måste kärnkraften finnas kvar och utvecklas. Alternativet är import av kol- och gasbaserade kraft till höga priser från kontinenten.

Västerås har spelat en viktig roll i utvecklingen av svensk kärnkraft. Idag finns bränsletillverkning och serviceverksamhet för kärnkraftverk i Västerås. Moderaterna vill att staden ska fortsätta att vara ett centrum för svensk kärnkraft.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- belysning i staden successivt byts ut till energisnålare alternativ
- det installeras energieffektiv belysning vid byggnation av nya cykelvägar som dimmrar ned när ingen är där
- främja utveckling av ny energi- och miljöteknik genom att underlätta för testbäddar
- främja utveckling av olika energislag
- minska utsläppen av växthusgaser från den lokala energiproduktionen
- kärnkraften utvecklas i Västerås

Transporter

Det är utsläppen från transporterna som ska begränsas, inte resandet eller transporterna i sig. Därför ska vi till exempel verka för att göra det enklare att äga en laddbar bil, genom fler laddstationer i Västerås.

Nya sätt att minska behovet av att äga en bil, som till exempel bilpooler, bör användas. Vi vill inte försvåra för bilister genom till exempel miljözoner för dieslbilar och förbud mot dubbdäck i Västerås. Stadens bilar ska vara miljöbilar.

Staden ska även underlätta cyklandet, som är både hälsosamt och miljövänligt. Västerås stad ska i planeringen underlätta för cyklister.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- utöka antalet laddningsstationer i Västerås
- Mimer ska bygga laddstationer i en takt som motsvarar efterfrågan från hyresgästerna
- uppmuntra bilpooler
- det ska finnas cykelparkeringar på de platser där de behövs

- fler cykelbanor med prioritet för de områden som saknar cykelbanor
- komma till rätta med de bullerproblem som orsakas av E18 dragning, till exempel genom bullerplank och överdäckning
- gods i första hand ska gå med sjöfart i stället för på landsväg
- fortsätta tillåta dieselmotorer och underlätta utveckling av biodiesel
- Västerås stads bilar ska vara miljöbilar

En giftfri miljö

Västerås ska vara en ren stad fri från skräp och gifter. För att åstadkomma detta krävs bland annat tydliga krav vid upphandlingar. Självklart ska leksaker som används i förskola och skola vara giftfria.

I industristaden Västerås finns mark, vatten, sediment och byggnader som är förorenade eller misstänks vara det. De är i behov av undersökning och i vissa fall sanering. Vid byggnation på gamla industritomter måste förorenad mark saneras.

Sjöar och vattendrag måste skyddas från föroreningar, och vårt dricksvatten måste vara rent från ohälsosamma ämnen. Detta handlar bland annat om att använda ny och bättre teknik vid vattenreningsverken för att komma åt en ökande mängd kemikalier, läkemedelsrester och andra svårnedbrytbara föroreningar – inte minst relativt nya och tidigare okända hot som PFAS. Detta kräver täta kontroller, långsiktiga planer för att begränsa utsläppen och investeringar i avancerad vattenrening.

Staden måste också säkerställa att de kemikalier som behövs för vattenreningen alltid finns tillgängliga. Idag saknar Sverige lager för dessa, och därmed är vi beroende av att olika leveranskedjor fungerar. I händelse av kris kan störningar uppstå, med brist på kemikalier som följd.

Tillförseln av läkemedelsrester kan minskas genom information till hushållen om hur oanvända läkemedel ska hanteras. Förekomsten av mikroplaster bör också minskas, till exempel genom att minska användningen av konstgräs på fotbollsplaner och i rondeller.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- det ska ställas tydliga krav gällande kemikalier vid upphandlingar
- sanering av förorenad mark sker
- det sker täta kontroller av dricksvattnet för att säkerställa att värden för ohälsosamma kemikalier håller sig under godkända nivåer
- genomföra nödvändiga investeringar för att säkerställa rent dricksvatten
- staden säkerställer att nödvändiga kemikalier för vattenrening alltid finns tillgängliga
- ta fram en långsiktigplan för att begränsa kommande utsläpp och spridning av PFAS
- minska förekomsten av mikroplaster, till exempel genom att begränsa användningen av konstgräs

Mälaren och andra vattendrag

Mälaren är en av Västerås största tillgångar och den ska vi slå vakt om. Den är både vår dricksvattentäkt och en viktig miljövänlig transportled. Det är dock en sårbarhet att det saknas utpekade alternativa och framtida vattentäkter – staden förlitar sig idag helt på Mälaren.

Vattenkvaliteten i Västeråsfjärden behöver förbättras. Västerås är inte ensam om denna problematik utan samarbete måste ske med kringliggande kommuner. Arbete måste ske med Mälarens tillflöden och åtgärder som kvävestopp med mera måste användas för att stoppa algblomningen.

Även fosforbelastningen måste minska, bland annat från kommunens jordbruksmark. Åtgärder som behöver vidtas för att minska belastningen behöver tas fram.

Västerås stad kan även förbättra situationen genom att skapa olika fördröjningsmagasin som till exempel svackdiken och vattenspeglar. På detta sätt minskas risken för översvämningar och med hjälp av vattenväxter som reducerar bland annat kväve, fosfor och tungmetaller minskas igenväxten i Mälaren.

I samband med framtagande av klimatprogram och vid ansökan av olika former av EU-medel vill vi lägga kraften på vattenkvaliteten. Vårt mål är till exempel att Svartåns vatten ska hålla så pass bra kvalitet att den ska vara badbar.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- förbättra vattenkvaliteten i Mälaren
- förbättra vattenkvaliteten i Svartån – vattnet ska vara godkänt för bad
- undersöka möjligheten att skapa fler fördröjningsmagasin i varierande storlekar
- dagvattnet vid nyproduktion i första hand ska tas om hand på området
- en plan, åtgärder och mål för att minska fosforbelastningen från kommunens jordbruksmark tas fram
- staden tar fram planer för att minska riskerna med beroendet av en enda dricksvattentäkt

Miljötillsyn och avgifter

Den övervägande majoriteten av västeråsarna vill göra rätt och agera miljövänligt. Miljöavgifterna ska spegla just detta. De som har gjort rätt ska kunna få en lägre avgift och färre tillfällen av tillsyn. För den som har gjort fel behövs däremot en tätare tillsyn vilket kan medföra en högre avgift. Företagen ska betala utifrån genomförd tillsyn. Debitering ska ske efter utförd tillsyn och inte innan, enligt den så kallade Rättviksmodellen.

Utgångspunkten i miljötillsynsarbetet måste vara att staden verkar som möjliggörare för en hållbar vardag. Det ska finnas tydlig information från Västerås stad som gör det lätt att agera så miljövänligt som möjligt. Vi vill tillsyn av verksamheter där många barn vistas, som till exempel skolor, prioriteras.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- det ska vara lägre tillsynsavgift för de som gör rätt.
- företag ska betala i efterhand för genomförd tillsyn (så kallade Rättviksmodellen)
- ett enkelt och tydligt avgiftssystem ska stimulera till att göra rätt för miljön
- prioritera barns miljöer vid tillsyn
- Västerås stad ska uppmuntra företag och privatpersoner att agera miljövänligt

Miljöfarlig verksamhet

När allvarliga avvikelser från vad som är tillåtet sker måste staden agera kraftfullt. Ett aktuellt exempel är den så kallade Skultunatippen. Ärendet har hanterats mycket illa under det nuvarande styret. Det är av yttersta vikt att konsekvenserna av verksamheten, till exempel för vattenkvaliteten, följs upp och minimeras. Det krävs täta kontroller och att

saneringsarbetet inleds. Nya liknande fall måste undvikas, genom en effektivare och mer proaktiv tillsyn som ställer striktare krav.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- de negativa konsekvenserna av miljöfarliga verksamheter minimeras

Skötsel av naturområden

Naturresevat bildas för att bevara värdefulla naturmiljöer, säkerställa biologisk mångfald och tillgodose behovet av områden för friluftsliv. Skyddad natur måste dock skötas för att värdena i den ska bevaras. Idag sköts detta för dåligt, vilket hotar de värden som skyddet avsåg. Det kan även innebära att skyddad mark blir fristäder åt skadedjur som till exempel granbarkborrar, vilka sedan sprider sig till intilliggande områden.

Spridningen av invasiva arter, som till exempel parkslide eller sidenört, måste också minskas. Risker finns annars för negativ påverkan på både privat tomtmark och på jordbruket. Det handlar både om att informera om vilka arter som är förbjudna att plantera, vilka arter som ska bekämpas, och om hur trädgårdsavfall ska hanteras för att minska spridningen. Staden måste också sköta bekämpningen bättre på egen mark.

Västeråsmoderaterna arbetar för att:

- skyddade naturområden ska skötas bättre
- skadedjur på stadens mark bekämpas
- bekämpningen av invasiva arter förbättras
- informationen till västeråsarna om hur man motverkar spridning av invasiva arter förbättras